

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 12 Aralık 2013
Sayı : 1178

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yurt dışında doğan veya yaşayan aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşı olan yabancı anne veya babadan olan çocukların boşanma veya ayrılık kararları sonrasında velayet, vatandaşlık sorunları ve çocuk kaçırma saklama olayları hakkında yaşanan sorunların tespiti ve bu sorunların çözümüne yönelik çalışmaların yapılabilmesi için yurt içi ve yurt dışında araştırma ve incelemelerde bulunmak amacıyla Anayasanın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri uyarınca bir Meclis Arştırması açılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim. 02.12.2013

Av. Mahmut TANAL
CHP İstanbul Milletvekili

S. T. (2)
Dr. M. Sergh TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

M. S. (3)
M. SERDAR SOYDAN
Gaziantep M.V.

İhsan Örkas
İstanbul M.V.

İhsan KALKAVAN
Samsun M.V.

Bahri Aşkın TÜRKÜ
İzmir M.V.
Aşkın Dülali

Mura Gaus
Ankara M.V.

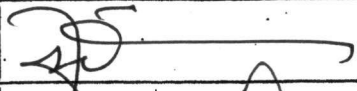
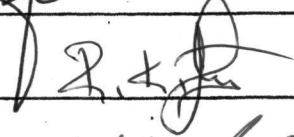
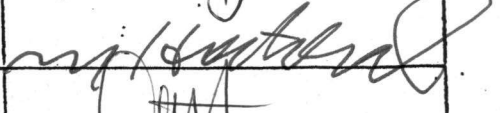
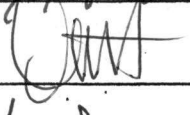
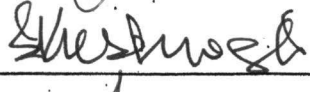
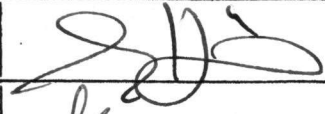
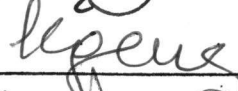
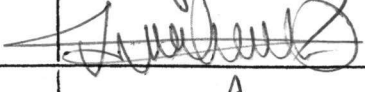
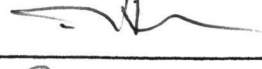
Doğan (8) ŞAFKAT
NİĞDE
Murgutlu

Haruk Ahmet ÖZMUT
Balıkesir
Kazım Akut
Ereğli

Recep BİRHAN
Edirne M.V.

Gürkut (12) AÇAR
Antalya M.V.
M. M. (13)

1178 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
13	Ali Haydar ÖNER	İsparta	
14	B. Kerim Özkan	Burdur	
15	Mehmet Haberal	Zonguldak	
16	Kadir Bekir ÖBÜT	İST	
17	Mehmet S. Kesimoglu	Kırklareli	
18	Ali İhsan Kibrik	Zonguldak	
19	Recep Gürhan	Edirne	
20	Kamran Genç	Triceli	
21	Zefik Enaylonak	Hatay	
22	Mehmet Ali Eriböğre	HATAY	
23	Hayden Alcar	Kocaeli	
24	Selçuk Altın Kavaklıoğlu	Giresun	
25	Danış Topal	Anaara	
26	Haluk Ergöğar	Banabul	

GEREKÇE

Çocuk masum, bağımlı ve gelişmekte olan insandır. Bir toplumda çocuğa değer veriliyor, sağlıklı gelişme olanağı tanınıyorsa bu toplum ileri kültür düzeyinde bir toplumdur. Aile toplumsal bir sistemdir. Eşler aile kurumu olarak çocukların bakımına, eğitim ve gözetimine beraberce özen göstermekle yükümlüdürler. Evlilik daimi bir bağlılığı ifade ediyor olsa bile bu hukuki bağ boşanma kararı ile sonlanabilir.

Günümüzde ticaret, eğitim, kültürel ilişkiler ve çalışma gereklerine bağlı olarak insanlar, eskisinden daha çok ve yaygın olarak başka ülkelerde yaşamakta, kendilerine bu ülkelerde yeni bir hayat kurmakta, iş ve aile ilişkileri oluşturmaktadırlar. Bu ilişkilerde birden çok ülkenin hukuku temas edebilir.

Bu şekilde yabancı bir ülkede yabancı anne veya babadan olan çocukların anne ve babanın boşanması, ayrılığı halinde velayeti konusunda birden çok ülkenin hukuku çelişebilmektedir.

Zaten anne ve babanın ayrılığını kabullenmekte zorlanan çocuklar birde ülke değişikliği, bazen isim soy isim değişikliği nedeniyle kimlik sorunları yaşamaktadırlar. Bu çocuklar yabancı ülke hukuklarının birbiri arasında çelişmesi ile anne veya baba tarafından diğer ebeveyninden kaçırılmakta, saklanmaktadır. Bu tür olaylar son dönemlerde sıklıkla yaşanır olmuştur.

Çocukların kendilerine has masumiyetleri onların çabuk kandırılarak bir yerden başka bir yere kolayca gönderilmelerini, her türlü kötülük için potansiyel kaynak olarak görülmeleri uluslararası alanda düzenlemeler yapmayı gerekli kılmıştır.

Bunun yanı sıra mülteci, göçmen ve vatansız çocuklar da uluslararası hukukun netlikle çözüme kavuşturamadığı bir diğer konudur.

Uluslararası alanda çocukların bir ülkeden diğer bir ülkeye hukuka aykırı olarak götürülmesi veya alıkonulmasının zararlı etkilerinden çocuklar korunmalıdır. Bu amaçla imzalanan Lahey Sözleşmesi olarak da bilinen Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Sözleşme'nin amacı vatansız, göçmen veya mülteci statüsünde bulunan çocuklar, evlat edinilen, evlilik içi veya evlilik dışı çocukların anası-babası veya bunlardan biri tarafından kaçırılması halinde uygulanır. Sözleşmeye göre çocuğun mutad meskeni belirlenip, iade edilmektedir.

Lahey Sözleşmesi birçok ülke tarafından farklı yorumlanmakta ve farklı uygulanmaktadır. Lahey sözleşmesinin uygulanmasını izleyen uluslararası bir üst merci bulunmamaktadır. Hatalı uygulamalar ve farklı yorumlamalar nedeniyle birçok ebeveyn ve çocuk mağdur olmaktadır. Velayeti alan ebeveyn çocuğuyla vatandaşı olduğu Türkiye'ye gelince diğer ebeveyn çocuk kaçırma davası açmakta ve mutad mesken olan yabancı ülkeye çocuğun iadesini istemektedir. Çocuğun iadesine karar verilmesi halinde ise çocuğu kaçırdığı iddia edilen ebeveyn çocuğunun iade edildiği ülkeye girememekte, girerse uzun süreli cezalarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle ebeveyn hem suçlu konumuna düşmekte hem de çocuğunu görmekten mahrum edilmektedir.

Sözleşme uyarınca çocuğunu kaçırdığı iddia edilen ebeveyn, diğer ebeveynin ahlaka aykırı yaşantısı, madde bağımlılığı gibi kötü alışkanlıklarını bildiği ve ileri sürdüğü ebeveyne çocuğunu teslim etmek zorunda bırakılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının yabancı ülke vatandaşları ile evlilik içi veya evlilik dışı dünyaya getirdikleri çocukları hakkında ülke ve vatandaşlık değişiklikleri nedeniyle ortaya çıkan sorunlarına son dönemlerde sıkça karşılaşılmaktadır. Çocuk kaçırmalar, alıkoymaların önlenmesi, iade için ebeveynlere karşılıklı haklar sağlanması, çocuğunu iade eden ebeveyne mutad mesken kabul edilen ülkeye giriş hakkı, iş ve ikamet hakkı tanınabilmesi için yapılabilecek çalışmalar tespit edilmeli ve planlanmalıdır. İngiltere gibi Lahey sözleşmesini iyi yorumlayan ve uygulayan devletlerin uygulamaları incelenmelidir.

Tüm bu sorunların çözüme kavuşturulması ve çocuk alıkoymaları, çocuk kaçırmalarının önlenmesi amacıyla yurt içi ve yurt dışında incelemelerde ve temaslarda bulunmak ve çözüm odaklı çalışmaları tespit etmek amacıyla Anayasanın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

